

MEMORANDUM OF COLLABORATION

Within the project

Cross-Border Cooperation Smart Energy - CBC SmartEnergy, 2SOFT/1.2/52

"Joint Operational Programme Romania-Ukraine 2014 – 2020"

Memorandum of collaboration on cross-border partnership of territorial communities of the border regions of Romania and Ukraine on the implementation of innovative smart energy solutions.

We, representatives of the territorial communities of the Romanian border region, namely:

SUCEAVA town community,
Ion LUNGU, Mayor

SIRET town community,
Adrian POPOIU, Mayor

MITOCU DRAGOMIRNEI Commune community,
Radu Constantin REZIUC, Mayor

BALCAUTI Commune community,
Vasile SOIMAN, Mayor

TODIRESTI Commune community,
Mugurel BOCANCEA, Mayor

on the one hand,

and also, representative of territorial communities of Zakarpattia region of Ukraine, namely:

Neresnytsia community, Head of community,
Vasyl Hasynets

Меморандум про співробітництво про транскордонне партнерство територіальних громад прикордонних регіонів Румунії і України з питань впровадження інноваційних рішень розумної енергії.

Ми, представники територіальних громад прикордонного регіону Румунії, а саме:

Голова Сучавської міської територіальної громади, Ion LUNGU, мер

Голова Сірет міської територіальної громади, Adrian POPOIU, мер

Голова громади MITOCU DRAGOMIRNEI Radu Constantin REZIUC, мер

Голова громади BALCAUTI, Vasile SOIMAN, мер

Голова громади TODIRESTI, Mugurel BOCANCEA, мер

з одного боку,

а також – представник територіальних громад Закарпатської області України, а саме:

Нересницької громади, голова громади, Василь Гасинець

Розумна енергія транскордонного співробітництва
88012, Україна, Закарпатська обл., Ужгород, вул. Швабська, 71а, Міжнародна Асоціація «МАІРР»
Tel: +380993254990 E-mail: associationiardi@gmail.com, Web: www.iardi.org

Ця програма фінансується
Європейським Союзом

Румунія-Україна
ЕІС-ПРИКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

**Tiachiv community, Mayor,
Ivan Kovach**

**Kholmkivska community, Head of community,
Tetiana Vachylia**

on the other hand,

- given the importance and relevance of the accelerated implementation of innovative achievements and development of various areas and objects of municipal energy, which is one of the largest consumers of energy resources,
- expressing their intentions to jointly and consolidated and on the practical level to participate in activities and projects implementing both the European Strategic Concept and Climate Neutrality-2050, which influences the approaches and principles of the European Green Deal, and the concept of "green" energy transition in Ukraine - 2050, and the Romania 2050 Green Energy Transition Program,
- wishing to continue and enrich new innovative experience in the development and implementation of projects of the Joint Concept of Smart Energy in border regions of Romania and Ukraine, developed in the framework of the EU Operational Programme "Romania – Ukraine 2014 – 2020" 2SOFT/1.2/52 "CBC Smart Energy".

Agreed on the following:

1. The Parties shall mutually promote each other in all areas of effective cross-border cooperation in various spheres of energy development, in particular:

Розумна енергія транскордонного співробітництва
88012, Україна, Закарпатська обл., Ужгород, вул. Швабська, 71а, Міжнародна Асоціація «МАІРР»

Tel: +380993254990 E-mail: associationiardi@gmail.com, Web: www.iardi.org

2soft/1.2/52

**Тячівської громади, міський голова,
Іван Ковач**

**Холмківської громади, голова громади,
Тетяна Вачиля**

з іншого боку,

- враховуючи важливість і актуальність прискореного впровадження інноваційних досягнень у різних сферах і розробку об'єктів муніципальної енергетики, яка є одним з найбільших споживачів енергетичних ресурсів,
- висловлюючи наміри спільно і консолідовани та на практичному рівні приймати участь у заходах і проектах впровадження як Європейської стратегічної Концепції і кліматичної нейтральності-2050, що впливає з підходів і принципів European Green Deal, так і концепції «зеленого» енергетичного переходу України-2050, і Програми «зеленого» енергетичного переходу Румунія 2050,
- бажаючи і надалі продовжувати і збагачувати новим інноваційним досвідом розробки і реалізації проектів Спільної Концепції розумної енергетики у прикордонних регіонах Румунії та України, розробленої в рамках проекту СОП «Румунія – Україна 2014 - 2020» 2SOFT/1.2/52 "CBC Smart Energy".

Домовилися про наступне:

1. Сторони взаємно сприяють одна одній з усіх питань ефективного транскордонного співробітництва у різносторонніх сферах енергетичного розвитку, зокрема:

Ця програма фінансується
Європейським Союзом

Румунія-Україна
ЕІС-ПРИКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

- in the mutual exchange of information and information resources on the possibilities of cross-border cooperation in the field of municipal energy development;
  - in the implementation of programs for the exchange of experience and knowledge for professionals and officials to study best practices and experience in implementing innovative and smart energy projects;
  - invitation of representatives of the Parties to participate in events, conferences, seminars, and educational events, exchange of educational and methodical developments.
- У сфері взаємного обміну інформацією та інформаційними ресурсами щодо можливостей транскордонного співробітництва у сферах розвитку муніципальної енергетики;
- У реалізації програм обміну досвідом та знаннями для спеціалістів і посадовців щодо вивчення кращих практик і досвіду впровадження проектів інноваційної і розумної енергетики;
- Запрошення представників Сторін до участі у заходах, конференціях, семінарах, і навчальних заходах, обмін навчально – методичними розробками.

2. The Parties shall jointly develop, participate in calls for proposals for the financing of the European Union and other donors of international technical assistance, as well as jointly implement cross-border cooperation projects on various issues of energy development of territorial communities and municipalities and signatory municipalities. of this Memorandum in the Ukrainian - Romanian border regions.

2. Сторони спільно розробляють, приймають участь у конкурсних програмах на фінансування Європейського Союзу та інших донорів міжнародної технічної допомоги, а також, спільно виконують проекти транскордонного співробітництва (cross-border cooperation) з різних проблем енергетичного розвитку територіальних громад і муніципальних громад і муніципалітетів – підписантів цього Меморандуму в українсько – румунських прикордонних регіонах.

3. The Parties shall pay special attention to the following topics of development and implementation of energy projects:

- implementation of concepts and programs of the European Union, national concepts and programs of Romania and Ukraine and regional and municipal strategies and programs related to the ideology, goals and content of the "Green Energy Transition";
- development and implementation of municipalities' own strategies for sustainable energy development of territorial communities (such as the Sustainable Energy and Climate Action Plan of the city or village within the framework of the Covenant of Mayors);

3. Особливу увагу Сторони приділяють такій тематиці розробки і реалізації енергетичних проектів:

- впровадження концепцій і програм Європейського Союзу, національних концепцій і програм Румунії і України та регіональних і муніципальних стратегій і програм, пов'язаних із ідеологією, цілями та змістом «Зеленого енергетичного Переходу»;
- розробка і реалізація власних стратегій муніципалітетів у сталому енергетичному розвитку територіальних громад (на зразок Плану дій сталого енергетичного розвитку і клімату міста або села в рамках Угоди мерів);

Розумна енергія транскордонного співробітництва

88012, Україна, Закарпатська обл., Ужгород, вул. Швабська, 71а, Міжнародна Асоціація «МАІРР»

Tel: +380993254990 E-mail: associationiardi@gmail.com, Web: www.iardi.org

- implementation of energy development and climate projects of the city or village within the framework of the Covenant of Mayors;
  - implementation of energy development projects of territorial communities using renewable energy sources (RES) and in particular: water, wind, solar, geothermal energy and biomass and biogas, as well as smart energy approaches (such as: "smart home"; "smart greenhouse household");
  - automated systems of heat supply and public transport management; energy monitoring of municipal educational and healthcare institutions; social protection, culture and sports, etc.);
  - wide implementation of projects and programs of complex thermal rehabilitation of municipal, state, corporate, and private property and systems of their heat supply, ventilation and power supply on the basis of data of energy monitoring of buildings and on use of smart energy technologies.
- впровадження проектів енергетичного розвитку і клімату міста або села в рамках Угоди мерів;
  - впровадження проектів енергетичного розвитку територіальних громад з використанням відновних джерел енергії (ВДЕ), а зокрема: енергії води, вітру, сонця, термальної енергії та енергії біомаси і біогазу, а також, підходів smart energy (на зразок: «розумний будинок»; «розумне тепличне господарство»);
  - автоматизовані системи теплопостачання і управління громадським транспортом; енергомоніторинг муніципальних установ освіти, охорони здоров'я; соціального захисту, культури і спорту та ін.;
  - широке впровадження проектів і програм комплексної теплосаналізації будинків муніципальної, державної, корпоративної, та приватної власності та систем їх теплопостачання, вентиляції і електропостачання на основі даних енергомоніторингу будівель та з використання технологій розумної енергії.

4. The parties on the basis of cross-border cooperation in the field of energy development of territorial communities and municipalities express their intention to support and promote other thematic areas of cross-border cooperation in the target Ukrainian-Romanian region, in particular: humanitarian, educational, environmental, management, communication and health, provision of transport and administrative services, etc.

5. The Parties believe that this Concept can and should also promote the development of bilateral contacts and cooperation of Ukrainian and Romanian communities in the target border region of the Carpathians with the signing of twinning and partnership agreements, develop joint

4. Сторони на основі транскордонної співпраці у сферах енергетичного розвитку територіальних громад і муніципалітетів висловлюють наміри підтримувати і сприяти також іншим тематичним напрям транскордонного співробітництва у цільовому українсько-румунському регіоні, зокрема: у сферах гуманітарної, освітньої, екологічної, управлінської, комунальної діяльності та в охороні здоров'я, наданні транспортних і адміністративних послуг та ін.

5. Сторони вважають, що ця Концепція може і повинна сприяти також і розвитку двосторонніх контактів і співпраці українських і румунських громад у цільовому прикордонному регіоні Карпат з підписанням угод про побратимство і партнерство, розвивати спільну участь

Розумна енергія транскордонного співробітництва

88012, Україна, Закарпатська обл., Ужгород, вул. Швабська, 71а, Міжнародна Асоціація «MAIPP»

Tel: +380993254990 E-mail: associationiardi@gmail.com, Web: www.iardi.org

Ця програма фінансується
Європейським Союзом

ЕІС-ПРИКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

participation of Romanian and Ukrainian territorial communities in such international institutions and strategic Carpathian macroregion development programs as the Interregional Association "Carpathian Euroregion"; Danube Strategy; Carpathian Euroregion Development Strategy - 2020, etc.

територіальних громад Румунії і України в таких міжнародних інституціях і стратегічних програмах розвитку Карпатського макрорегіону як Міжрегіональна асоціація «Карпатський Єврорегіон»; Дунайська Стратегія; Стратегія розвитку Карпатського Єврорегіону – 2020 та ін.

6. The Memorandum is open for signing by other territorial communities of the target Romanian-Ukrainian border region represented by their representative bodies of self-government (village, settlement and city councils and their associations) and is valid indefinitely.

6. Меморандум відкритий для підписання й іншими територіальними громадами цільового румунсько – українського прикордонного регіону в особі їх представницьких органів самоврядування (сільських, селищних і міських рад та їх асоціацій) і діє безстроково.

The memorandum was signed on November 25, 2021 in 2 copies in English and Ukrainian.

Меморандум підписано 25 листопада 2021 року у 2-х примірниках англійською, та українською мовами.

November 25, 2021

25 листопада 2021

Ion LUNGU,
Mayor of SUCEAVA town community

Ion LUNGU, мер
міста SUCEAVA

signature / підпис /

Розумна енергія транскордонного співробітництва
88012, Україна, Закарпатська обл., Ужгород, вул. Швабська, 71а, Міжнародна Асоціація «MAIPP»
Tel: +380993254990 E-mail: associationiardi@gmail.com, Web: www.iardi.org

Ця програма фінансується
Європейським Союзом

Adrian POPOIU,
Mayor of SIRET town community

Adrian POPOIU,
мер SIRET громади

signature / підпис /

Radu Constantin REZIUC,
Mayor of MITOCU DRAGOMIRNEI Community

Radu Constantin REZIUC,
мер MITOCU DRAGOMIRNEI громади

signature / підпис /

Vasile SOIMAN,
Mayor of BALCAUTI Commune community,

Vasile SOIMAN,
мер BALCAUTI громади

signature / підпис /

Mugurel BOCANCEA,
Mayor of TODIRESTI Commune community,

Mugurel BOCANCEA,
мер TODIRESTI громади

signature / підпис /

5. The parties believe that this Concept can and should also promote the development of bilateral cooperation in the field of energy development between communities and municipalities on the border to support the implementation of projects and programs in the target region, in particular in the fields of environmental protection and energy efficiency.

Розумна енергія транскордонного співробітництва

88012, Україна, Закарпатська обл., Ужгород, вул. Швабська, 71а, Міжнародна Асоціація «МАІП»

Tel: +380993254990 E-mail: associationiardi@gmail.com, Web: www.iardi.org

Ця програма фінансується
Європейським Союзом

Румунія-Україна

ЄІС-ПРИКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Vasyl Hasynets,
Head of Neresnytsia community

Василь Гасинець, голова Нересницької
громади

signature / підпис /

Ivan Kovach,
Head of Tiachiv community,

Іван Ковач,
Тячівський міський голова

signature / підпис /

Tetyana Vachylya,
Head of the Kholmivska community

Тетяна Вачиля,
голова Холмківської громади

signature / підпис /

Розумна енергія транскордонного співробітництва
88012, Україна, Закарпатська обл., Ужгород, вул. Швабська, 71а, Міжнародна Асоціація «МАІРР»
Tel: +380993254990 E-mail: associationiardi@gmail.com, Web: www.iardi.org